

Չեռը ու գարնան բերանը ի՞նչ հոգ պէտք
է ընել մշղուներուն վըայ :

Այս ան վերջը երբոր ծառերուն
տերեները կըսկսին թափիլ, ու մե-
ղուներուն ուտելիք չմնար, պէտք է
փեթակները կշռել. ամանին ծան-
րութիւնը դուրս հանելին վերջը՝ մե-
ղուները նլիպրէ սեպելու է, 2 լիպրէն
ալ մոմ, մնացածը մեղը է։ Չմեռուան
պաշար պէտք է թողուլամէն մէկ փե-
թակին 14 կամ 15 լիպրէի չափ մեղը.
թէ որ ձմեռը կակուղ ըլլայ, բոլորն
ալ կուտեն. իսկ թէ սաստիկ, թմրե-
լով չեն կրնար ուտել։ Խըբոր փեթակ
մը 20 կամ 25 լիպրէ կըկշռէ, պէտք
չէ անկէ մեղը հանել. վասն զի ձմե-
ռը պաշարնին աղէկ ըլլայ նէ՝ գար-
նան լաւ կաշխատին, հաւկիթ շատ
կըճգեն, ետքը իրենց բազմութեանը
համեմատ ալ մեղը կուտան։ Ուստի
թէ որ պաշարնին քիչ է, պէտք է ի-
րիկունները քաղցրահամ պտուղնե-
րու ջուր կամ անուշ, և կամ հա-
սարակ մեղը տալ ու բոլոր գիշերը
քովերնին թողուլ։ Ուէ որ սաստիկ
ցուրտ ըլլայ, ան ըմպելիքը քիչ մը
պէտք է տաքցընել. առաւօտը նորէն
քիչ մը գինիով կամ եփած տանձի
կամ ինձօրի ջրով խառնելու է, մէջն
ալ քիչ մը հասարակ աղ դնելու է։
Խըբոր ձմեռը սաստիկանայ, փեթակ-
ներուն բերանը դարձնելու է դէպ
՚ի հիւսիս ու արեւելք, որ չկարե-
նան գուրս ելլել. կամ թէ մութ ու
չոր տեղ մը փոխադրելու է. միայն
թէ քամի պէտք չէ զարնէ վրանին։
Օգուշանալու է ձմեռը նաև մինե-
րէն, պղտիկ թռչուններէն, ու ասոնց
նման կենդանիներէն, մանաւանդ
երբոր փեթակները յարդէ ըլլան։
վասն զի մեղուները թմրած ըլլալով՝
չեն կրնար դէմ դնել անոնց։

Իսկ երբոր գարունը մօտենայ, և
նշենին՝ ուռենին ու կաղնին ծաղ-
կին, և մեղուները կըսկսին արթըն-

նալ, պէտք է փեթակները աչքէ ան-
ցընել, մաքրել, մաղերուն ծայրերէն
մէյմէկ քիչ կտրել բորբոսած կտոր-
ները. փեթակներուն մէջ մուխ տալ
որ օդը փոխուի, ու պարապ մաղերէն
մէկ քանին կտրտել երբոր կասկած
ըլլայ թէ ցեցերը հաւկիթ ձգած են
անոնց մէջ։ Դարնան առջի պայծառ
օրերը պէտք է առաւօտները ափսէով
անուշ դնել փեթակներուն դիմացը,
մէջը քիչ մը քացիսած հիւթ խառ-
նելով, զոր օրինակ գինի և այլն, հետն
ալ քիչ մը աղ, որ փորհարութենէ
կըպահէ զիրենք, մանաւանդ երբոր
երկիրը խոնաւ ըլլայ։ Եղն ատեննե-
րը պէտք է որսալ նաև իշամեղունե-
րը ու ջարդել։ Խըբոր օդերը աղէկ
կերթան, շաբաթը մէկ երկօւ ան-
գամ աչքէ անցընելու է մեղուները,
թէ արդեօք աշխատիլ սկսեր են. թէ
որ ցեց կայ մաղերուն մէջ, ինչպէս կը-
պատահի շատ անգամ խոնաւ երկիր-
ներ, պէտք է մուխ տալով մեղունե-
րը փեթակն դուրս հանել, ու ներսը
աղէկ մը մաքրել. իսկ եթէ օրերով
անձրե պատահի ու մեղուները փա-
կուած մնան ներսը, կամ թէ չով հով
մը քիչ որ բոլոր մեղը հիւթերը ցամ-
քեցընէ, ասանկ ատեն որովհետեւ մե-
ղուները չեն կրնար կերակուր գտնել,
պէտք է նայիլ թէ արդեօք մեղը կայ
փեթակներուն մէջ, և որչափ են մե-
ղուները, ու անոր համեմատ անուշ
ու մեղը տալու է. ապա թէ ոչ մեծ
վնաս կըլլայ. մէյմը որ նոր հաւկիթ-
ները կըմեռնին, ու ձագերը կըկոր-
սուին. երկրորդ՝ աշխատաւորներն ալ
անօթութենէ կըմեռնին, ու անոնց
մեռած մարմինները հոտելէն ալ մեծ
վնաս առաջ կուգայ, և ջարդ կիսնայ
բոլոր փեթակին մէջ, որով բոլորովին
կըկորսուին մեղուները։ Ուէ որ յան-
կարծ անզգուշութը մէկ փեթակ մը
այսպէս ապականի, պէտք է մէկէն
հեռացընել անիկայ, կամ թաղել, որ
ըլլայ թէ ուրիշ փեթակներուն ա-
ռողջ մեղուները անոր մօտենալով ա-
պականին։